

Kabinet Minister-President
Ministerie van Algemene Zaken

> Retouradres Postbus 20001 2500 EA Den Haag

Kabinet Minister-President

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

[Redacted]
[Redacted]

woo@minaz.nl

Onze referentie
4373380

Bijlage
Verslag hoorzitting

Datum 5 december 2023
Betreft Beslissing op uw bezwaarschrift

Geachte [Redacted],

Bij e-mail van 12 oktober 2023 heeft u bezwaar gemaakt tegen mijn besluit van 7 september 2022 met kenmerk 4284541.

Met deze brief wordt op uw bezwaar beslist.

Besluit

Ik verklaar uw bezwaar ongegrond.

Verloop van de procedure

In uw verzoek van 17 juni 2021 heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om openbaarmaking van informatie over de televisietoespraak van premier Rutte op 16 maart 2020.

Eerste besluit

Bij besluit van 14 oktober 2021 met kenmerk 4223605 is op uw verzoek beslist. Hierbij zijn vier e-mailberichten en zes sms-berichten openbaar gemaakt. Persoonsgegevens en de conceptversies van de toespraak zijn niet openbaar gemaakt. Op 1 september 2021 heeft u telefonisch met een medewerker van het ministerie van Algemene Zaken gesproken. In dit gesprek heeft u aangegeven onderzoek te doen naar het begrip groepsimmunititeit binnen de context van de coronapandemie. U heeft hierbij aangegeven dat het verzoek te beperkt wordt opgevat als uitsluitend wordt beslist over informatie over groepsimmunititeit die een relatie heeft met de totstandkoming van de televisietoespraak. Vervolgens is met u afgesproken dat met dit besluit wordt besloten op uw verzoek voor zover dat ziet op de televisietoespraak en dat nader overleg plaatsvindt over uw verdere informatiebehoefte.

Tweede besluit

Naar aanleiding van nader contact over (de reikwijdte van) het verzoek is aanleiding gevonden om een aanvullend besluit te nemen. Per 1 mei 2022 is de Wet open overheid (hierna: de Woo) als opvolger van de Wob in werking getreden. In de Woo is geen overgangsrecht neergelegd ten aanzien van verzoeken die voor 1 mei 2022 zijn ingediend. Om deze reden zijn na de datum inwerkingtreding documenten aan de hand van de bepalingen in de Woo beoordeeld. Op grond van artikel 4.1, eerste lid, van de Woo kan eenieder een verzoek om publieke informatie richten tot een bestuursorgaan.

Het uitgangspunt van de Woo is dat informatie openbaar is in het belang van een goede en democratische bestuursvoering. Op grond van artikel 4.1, zevende lid, van de Woo wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in hoofdstuk 5 van deze wet. Naar aanleiding van uw reactie op het eerder genomen besluit van 14 oktober 2021 heeft een extra zoekslag plaatsgevonden. Dit heeft enkele documenten opgeleverd waarin het woord groepsimmunititeit voorkomt. Bij besluit van 7 september 2022 met kenmerk 4284541 is op het verzoek beslist en zijn (delen van) tien documenten openbaar gemaakt.

Geen derde besluit

Daarna is geen aanleiding gezien om (nogmaals) een besluit te nemen, er is immers geen informatie aangetroffen om over te beslissen, met andere woorden: de gevraagde informatie bleek niet te bestaan.

Klacht, bemiddeling en advies

Op 22 juli 2022 heeft u een klacht ingediend bij het Adviescollege openbaarheid en Informatiehuishouding (hierna: ACOI). Op grond van artikel 7.3, tweede lid, van de Woo wordt de termijn voor het indienen van bezwaar, bedoeld in artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht, opgeschort tot het college advies heeft uitgebracht, dan wel aan de klager en het bestuursorgaan heeft bericht dat geen advies zal worden uitgebracht. Op 13 september 2023 heeft het ACOI een advies uitgebracht.¹ Op dezelfde dag is de reactie op dit advies gegeven.²

Bezwaarschrift

Uw bezwaarschrift is ingediend binnen zes weken nadat de opschorting van de bezwaartermijn is geëindigd. Het voldoet ook aan de overige door de Algemene wet bestuursrecht gestelde eisen, zodat het bezwaarschrift ontvankelijk is. Hiermee heeft u tijdig bezwaar gemaakt tegen het besluit van 7 september 2022.

Hoorzitting

U heeft aangegeven gehoord te willen worden. U heeft op 21 november 2023 verzocht of deze hoorzitting online kon plaatsvinden. Op 22 november 2023 bent u aldus gehoord. Het verslag van deze hoorzitting is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Relevante wetsartikelen/juridisch kader

Voor de beoordeling van het bezwaar zijn de volgende wettelijke bepalingen van belang:

Artikel 4.1 van de Woo

1. Eenieder kan een verzoek om publieke informatie richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf. In het laatste geval beslist het verantwoordelijke bestuursorgaan op het verzoek.

(...)

¹ <https://www.acoi.nl/publicaties/publicatie/brief-met-advies-van-acoi-aan-minister-president-mark-rutte-van-het-ministere-algemene-zaken-az>

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2023/10/10/bijlage-bij-beantwoording-kamervragen-over-speech-over-groepsimmunititeit> (vanaf pagina 18)

3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de aangelegenheid of het daarop betrekking hebbende document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
(...)
7. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in hoofdstuk 5.

Gronden van uw bezwaar

In uw bezwaarschrift heeft u het volgende aangevoerd:

"Het besluit wekt de suggestie dat er uitputtend is gezocht en alle aangetroffen documenten zijn beoordeeld, terwijl er tijdens de bemiddeling door het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding is geconstateerd dat een aanvullende zoekslag mogelijk en nodig was. Het Adviescollege heeft AZ geadviseerd hierover nog een aanvullend besluit te nemen, wat AZ weigert te doen. Dit besluit is dus onvolledig en onvoldoende zorgvuldig tot stand gekomen. De reactie van AZ op het advies van het Adviescollege neemt dit gebrek niet weg. Tenslotte acht ik het bezwaarlijk dat u een onjuiste interpretatie en invulling aan mijn informatieverzoek verbindt, en eigenstandig meent te kunnen bepalen wat wel- en geen relevante informatie zou zijn voor journalistiek onderzoek."

Overwegingen ten aanzien van de gronden van bezwaar

Met betrekking tot deze argumenten overweeg ik het volgende.

Gelet op de onderwerpkeuze, formulering en opbouw van uw verzoek vind ik het niet onbegrijpelijk of onjuist dat uw verzoek is begrepen als een verzoek om informatie over de televisietoespraak van premier Rutte op 16 maart 2020. Uit de verdere contacten is evenwel duidelijk gebleken dat u dit verzoek anders bedoeld heeft en is daaropvolgend een inspanning geleverd om hier documenten bij te zoeken. Over deze documenten is beslist. Over uw Woo-verzoek is in het kader van de bemiddeling door het ACOI op verschillende momenten contact geweest. In dit contact heeft u aangegeven over welke informatie u denkt dat het ministerie kan beschikken en van de zijde van het ministerie is de rol van het ministerie in de bestrijding van de pandemie toegelicht en is ook in gegaan op de rol die het begrip groepsimmunitet hierbij heeft gespeeld. Naar aanleiding van deze contacten hebben (wederom) zoekslagen plaatsgevonden.

Er is dus in drie verschillende fases gezocht. Er is allereerst samen met de dossierhouders en andere direct betrokken medewerkers gezocht naar informatie over de televisietoespraak. Het resultaat hiervan staat in het eerste besluit. Daarna is nog eens gezocht. Deze hernieuwde en ruimere zoekslag heeft geleid tot het tweede besluit. Ten slotte is gezocht op specifieke termen, de uitkomst van die zoekslag gaf geen aanleiding tot het nemen van (nog) een aanvullend besluit. Ik stel (opnieuw) vast dat ik de door u gezochte informatie niet heb.

Het gestelde dat er is bepaald wat wel- en geen relevante informatie zou zijn voor uw journalistieke onderzoek is onjuist. Er is niet beoordeeld of informatie relevant is voor u of voor uw onderzoek. Er is uitsluitend beoordeeld of informatie onder de reikwijdte van het verzoek valt.

Nadere uitleg derde zoekslag

Het aantal covid-gerelateerde documenten in het documentmanagementsysteem ligt rond de 13.000. Dit betreft een grote diversiteit aan (veelal niet unieke) documenten: bijvoorbeeld offertes, media-analyses en burgerbrieven, maar ook stukken van andere departementen voor de ministerraad en onderraden en QenA's voor de persconferentie na de ministerraad. In een telefoongesprek met het ACOI van 11 mei jl. zei een medewerker van het ministerie van Algemene Zaken dat via een enkele zoekterm al meer dan 500 documenten zijn gevonden. Dit impliceert op zichzelf niet dat deze zoekresultaten potentieel interessant zijn in het kader van het gedane Woo-verzoek. Dit illustreert slechts dat een generieke zoekterm veel zoekresultaten geeft in het systeem, die een beoordeling vergen op relevantie voor het Woo-verzoek. Het ACOI heeft voorgesteld om een nadere zoekslag te verrichten. In de uitvoering van dit voorstel is als volgt te werk gegaan. Allereerst is geconstateerd dat een aantal van de 127 aangeleverde zoektermen zo generiek is dat deze niet konden leiden tot een zinvolle eerste afbakening, zoals bijvoorbeeld 'Zweden' of 'scenario'. Vervolgens is op basis van de termen 'IC-capaciteit', 'gecontroleerd rondgaan', 'gecontroleerd AND rondgaan', 'curve', 'rondrazen', 'mazelen', 'Immuun' en 'snelst mogelijke opbouw' gezocht. Daarnaast is met deze zoektermen nog een keer gezocht in combinatie met de term 'groepsimmunitet'. In de selectie van de documenten die hierbij naar boven kwam, die 530 documenten bevatte, is vervolgens gekeken naar de relevantie van het document in relatie tot het verzoek op basis van de naam van het document, de opsteller en, waar dit nog onvoldoende uitsluitsel gaf, de inhoud van het document. Uitkomst van deze beoordeling is dat er geen aanwijzingen zijn dat zich in deze documenten informatie bevindt die in relatie staat tot het onderwerp van het Woo-verzoek; een strategie rondom 'groepsimmunitet'. Deze uitkomst gaf dan ook geen aanleiding tot het nemen van een aanvullend besluit.

Over genoemde 530 documenten is geen openbaarmakingsbeslissing genomen. Deze documenten zijn beoordeeld en bleken niet onder het verzoek te vallen. Hierbij is niet gekeken naar nieuwswaardigheid of uw belang (dat is niet aan het ministerie van Algemene Zaken om te beoordelen, en dat beoordeelt het ministerie ook niet), maar op de relevantie van de documenten, gelet op de grondslag, namelijk uw oorspronkelijke verzoek. De documenten hebben geen betrekking op het informatieverzoek. Zonder een uitputtende opsomming te geven gaat het om ontvangen burgerbrieven, dossiers ter voorbereiding op Kamerdebatten, documenten rondom de beantwoording van Kamervragen, concepten van Kamerbrieven, maar ook vergaderstukken van bijvoorbeeld de Ambtelijke Commissie Covid-19. Er zijn geen documenten over de periode 1 februari 2020 tot 17 juni 2021 die op enigerlei wijze betrekking hebben op 'de strategie rondom groepsimmunitet' aanwezig bij het ministerie van Algemene Zaken.

Besluit

Gelet op het voorgaande verklaar ik uw bezwaar ongegrond en handhaaf ik het bestreden besluit onder aanvulling van de motivering.

Hoogachtend,

DE MINISTER-PRESIDENT,
Minister van Algemene Zaken,
namens deze,
De Secretaris-Generaal,

drs. G.J. Buitendijk

U kunt tegen deze beschikking beroep instellen bij de sector bestuursrecht van de rechtbank binnen het rechtsgebied waarin u uw woonplaats in Nederland heeft of als u geen woonplaats in Nederland heeft bij de sector bestuursrecht van de rechtbank Den Haag, postbus 20302, 2500 EH te Den Haag.

Het beroepschrift moet binnen zes weken na de dag waarop de beschikking u is toegezonden aan de rechtbank worden gestuurd. U kunt ook digitaal beroep instellen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken overeen elektronische handtekening (DigiD).

Het beroepschrift moet op grond van artikel 6:5 van de Awb zijn ondertekend en bevat ten minste de naam en adres van de indiener, de dagtekening, de omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, zo mogelijk een afschrift van dit besluit, en de gronden waarop het beroepschrift rust. Van de Indiener van het beroepschrift wordt griffierecht geheven door de griffier van de rechtbank. Nadere informatie over de hoogte van het griffie